

Diagnostyka ultrasonograficzna w położnictwie i ginekologii

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2026/2027
Wydział	WNoZ
Kierunek studiów	Położnictwo
Dyscyplina wiodąca (zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)	Nauki o zdrowiu
Profil studiów (ogólnoakademicki/praktyczny)	Praktyczny
Poziom kształcenia (I stopnia/II stopnia/ jednolite magisterskie)	II stopnia
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	Niestacjonarne
Typ modułu/przedmiotu (obowiązkowy/fakultatywny)	Obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się (egzamin/zaliczenie)	Egzamin
Jednostka/jednostki prowadząca/e (oraz adres/y jednostki/jednostek)	Zakład Dydaktyki Ginekologiczno – Położniczej Ul. Litewska 14/16

Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	dr hab. n.med. Grażyna Bączek
Koordynator przedmiotu (tytuł, imię, nazwisko, kontakt)	dr n.med. i n. o zdr. Agnieszka Iwan agnieszka.iwan@wum.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus (imię, nazwisko oraz kontakt do osoby, której należy zgłaszać uwagi dotyczące sylabusu)	dr n.med. i n. o zdr. Agnieszka Iwan agnieszka.iwan@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	dr n.med. Magdalena Rudzińska

2. INFORMACJE PODSTAWOWE

Rok i semestr studiów	II rok, semestr III i IV semestr	Liczba punktów ECTS	5
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)			
Seminarium (S)		10	1
Ćwiczenia (C)		60	4
e-learning (e-L)			
Zajęcia Praktyczne (ZP)			
Praktyka zawodowa (PZ)			
Samodzielna praca studenta			
Samokształcenie			

3. CELE KSZTAŁCENIA	
C1	Uzyskanie wiedzy na temat współczesnej diagnostyki ultrasonograficznej w położnictwie i ginekologii i jej znaczenia dla podejmowania decyzji diagnostycznych i terapeutycznych.
C2	Nabycie umiejętności wykonywania w zakresie podstawowym badania ultrasonograficznego w położnictwie i ginekologii
C3	Nabycie umiejętności interpretacji wyniku badania ultrasonograficznego
C4	Nauka pracy w zespole diagnostyczno-terapeutycznym wykonującym procedury inwazyjne z użyciem ultrasonografii
C5	Nabycie umiejętności organizacji pracy pracowni ultrasonograficznej
C6	Uczestnictwo w procesie decyzyjnym oparciu o wynik badania ultrasonograficznego
C7	Nauka profesjonalizmu zawodowego w zakresie podejmowania decyzji medycznych
C8	Nauka odpowiedzialności za bezpieczeństwo własne i osób powierzonych opiece
C9	Nauka rozwiązywania dylematów etycznych związanych z diagnostyką ultrasonograficzną w perinatologii i onkologii
C10	Dbanie o wizerunek własnego zawodu
C11	Poszanowanie odmienności kulturowych i światopoglądowych
C12	Przestrzeganie zasad etycznych w stosunku do pacjenta i współpracowników

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ *(dotyczy kierunków regulowanych ujętych w Rozporządzeniu Ministra NiSW z 26 lipca 2019; pozostałych kierunków nie dotyczy)*

Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się (zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)	Efekty w zakresie
---	---------------------------------

Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:

B.W10.	możliwości obrazowania przy różnych drogach dostępu z zastosowaniem nowoczesnej aparatury do diagnostyki ultrasonograficznej;
B.W11.	zasady wykonywania badania USG narządów jamy brzusznej i miednicy mniejszej, narządu rodnic kobiety, w tym kobiety ciężarnej, rodzącej i w okresie połogu oraz prowadzenia dokumentacji w diagnostyce ultrasonograficznej;
B.W12.	techniki wykonywania zabiegów przy użyciu ultrasonografu i zasady asystowania przy takich zabiegach;
B.W13.	zastosowanie badania USG w diagnostyce niepłodności;
B.W14.	rozróżnianie obrazów badania USG w przypadku ciąży ektopowej o różnej lokalizacji;
B.W15.	zasady opisu i interpretacji diagnostyki ultrasonograficznej ciąży pojedynczej i wielopłodowej, w tym sposoby dokonywania pomiarów w położnictwie w poszczególnych trymestrach ciąży;
B.W16.	standardy wykonywania, oceny i dokumentowania badania serca płodu za pomocą różnych technik ultrasonograficznych;
B.W17.	wskazania do wykonywania badania USG w trakcie porodu (zahamowanie postępu porodu w przebiegu I i II okresu porodu);
B.W18.	wskazania do wykonania badania USG we wczesnym połogu (diagnostyka krwawień po porodzie, diagnostyka zapalenia błony śluzowej macicy, ocena blizny po cięciu cesarskim, powikłania pooperacyjne) oraz zasady obrazowania macicy po zakończonym połogu;
B.W19.	zasady oceny blizny po cięciu cesarskim;
B.W20.	sytuacje położnicze stwierdzone podczas badania USG wymagające skierowania kobiety ciężarnej na badanie konsultacyjne lub do hospitalizacji;
B.W21.	regulacje prawne dotyczące udzielania specjalistycznych świadczeń zdrowotnych w zakresie diagnostyki ultrasonograficznej w położnictwie i ginekologii;

Umiejętności – Absolwent* potrafi:

B.U13.	wykonywać badanie USG narządów jamy brzusznej i miednicy mniejszej, z wykorzystaniem właściwej techniki badania USG i odpowiedniej głowicy ultrasonograficznej;
B.U14.	dokonać wstępnej oceny badania USG narządu jamy brzusznej i opisać jego wynik;

B.U15.	rozróżniać anatomię ultrasonograficzną narządu rodniego w różnych okresach życia kobiety i wstępnie interpretować podstawowe wyniki badań USG;
B.U16.	przeprowadzić badanie USG według Rekomendacji Sekcji Ultrasonograficznej Polskiego Towarzystwa Ginekologów i Położników (PTGiP) w zakresie przesiewowej diagnostyki ultrasonograficznej w ginekologii u kobiet w wieku rozwojowym (badanie przez powłoki brzuszne lub przezodbytnicze), rozrodczym, okołomenopauzalnym i pomenopauzalnym;
B.U17.	rozpoznać i rozróżniać obrazy badania USG w przypadku ciąży ektopowej o różnej lokalizacji;
B.U18.	rozpoznać w badaniu USG wczesną ciążę i jej umiejscowienie oraz ocenić prawidłowość rozwoju pęcherzyka ciążowego i wiek ciążowy, a także masę, dojrzałość i położenie płodu;
B.U19.	wykonać badanie USG ciąży niskiego ryzyka w poszczególnych trymestrach ciąży, ocenić prawidłowość jej rozwoju, wielkość płodu, wykluczyć duże wady anatomiczne płodu, ocenić stan płodu i popłodu (łożyska i płynu owodniowego) oraz opisać wynik tego badania;
B.U20.	dokonać wstępnej oceny płodu i struktur w otoczeniu płodu oraz pogłębionej oceny serca, układu krążenia i innych struktur płodu za pomocą różnych technik ultrasonograficznych;
B.U21.	ocenić stopień zaawansowania główki w kanale rodny na podstawie badania USG;
B.U22.	wykonać badanie USG w połogu w ramach diagnostyki krwawień po porodzie i zapalenia błony śluzowej macicy, oceny blizny po cięciu cesarskim i powikłań pooperacyjnych oraz ocenić i zinterpretować objętość moczu zalegającego w pęcherzu moczowym po mikcji;
B.U23.	interpretować podstawowe wyniki badań USG z wykorzystaniem techniki przezpochwowej, przezodbytniczej i przezbrzuszej w położnictwie i ginekologii;
B.U24.	określać w jakich stanach klinicznych, przy jakich podejrzeniach i przy uzyskaniu jakich obrazów powinno być wykonane konsultacyjne badanie USG;

*W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019 wspomina się o „absolwencie”, a nie studencie

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ *(nieobowiązkowe)*

Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:

K1	krytycznej oceny działań własnych i współpracowników przy zachowaniu szacunku dla różnic światopoglądowych i kulturowych;
K2	formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgania porad ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemów;
K3	okazywania dbałości o prestiż związany z wykonywaniem zawodu położnej i solidarność zawodową;
K4	okazywania troski o bezpieczeństwo własne, otoczenia i współpracowników;
K5	rozwiązywania złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu położnej i wskazywania priorytetów w realizacji czynności zawodowych;
K6	ponoszenia odpowiedzialności za realizowanie świadczeń zdrowotnych;

6. ZAJĘCIA		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
Seminaria	Diagnostyka ultrasonograficzna w ginekologii	B.W10–B.W14, B.W19, B.W21; B.U13–B.U17, B.U23–B.U24
Seminaria	Diagnostyka ultrasonograficzna w położnictwie	B.W10–B.W12, B.W14–B.W21; B.U13, B.U17–B.U24
Ćwiczenia	Podstawy diagnostyki ultrasonograficznej – aparatura, głowice, drogi dostępu i technika wykonywania badania USG	B.W10, B.W11, B.U13
Ćwiczenia	Ultrasonograficzna ocena narządów jamy brzusznej i miednicy mniejszej – technika badania, ocena i dokumentowanie wyniku	B.W11, B.U13, B.U14
Ćwiczenia	Diagnostyka ultrasonograficzna w ginekologii – anatomia narządu rodniczego i przesiewowe badanie USG w różnych okresach życia kobiety	B.U15, B.U16, B.U23
Ćwiczenia	Zastosowanie ultrasonografii w diagnostyce niepłodności oraz procedurach wykonywanych pod kontrolą USG	B.W12, B.W13
Ćwiczenia	Diagnostyka ultrasonograficzna wczesnej ciąży – lokalizacja, rozwój i ocena wieku ciążowego	B.W15, B.U18, B.U23
Ćwiczenia	Diagnostyka ultrasonograficzna ciąży ektopowej – rozpoznawanie obrazów i różnicowanie lokalizacji ciąży	B.W14, B.U17, B.U24
Ćwiczenia	Badanie ultrasonograficzne ciąży niskiego ryzyka – biometria, ocena rozwoju i dobrostanu płodu oraz dokumentowanie badania	B.W15, B.U19
Ćwiczenia	Ultrasonograficzna ocena anatomii płodu w ciąży pojedynczej i wielopłodowej – płód, łożysko i płyn owodniowy	B.W15, B.U19, B.U20
Ćwiczenia	Ultrasonograficzna ocena serca i układu krążenia płodu z zastosowaniem różnych technik obrazowania	B.W16, B.U20
Ćwiczenia	Ultrasonografia śródporodowa – wskazania i ocena zaawansowania główki płodu w kanale rodniczym	B.W17, B.U21
Ćwiczenia	Ultrasonografia w położu – krwawienie, zapalenie błony śluzowej macicy, blizna po cięciu cesarskim, powikłania pooperacyjne i ocena zalegania moczu	B.W18, B.W19, B.U22
Ćwiczenia	Interpretacja i dokumentowanie wyników badań USG, wskazania do badania konsultacyjnego i hospitalizacji oraz uwarunkowania prawne diagnostyki ultrasonograficznej	B.W11, B.W20, B.W21, B.U23, B.U24

7. LITERATURA	
Obowiązkowa	
1.	„Callen. Ultrasonografia w położnictwie i ginekologii. Tom 1-4. Scutt LM, Norton ME, Dębski R, Feldstein VA. 6. wyd. Wrocław: Edra Urban & Partner; 2018. 364 s. ISBN: 978-83-66067-12-7.
2.	Banholzer J., Banholzer P. (red. wyd. polskiego Jakubowski W.): Ultrasonografia. BASIC. Wyd. Edra Urban&Partner, Wrocław 2014.
3.	Pietryga M. Ultrasonografia w ginekologii i położnictwie. I wyd. Wrocław: Exemplum; 2020. ISBN: 978-83-62690-47-3
4.	Dmoch-Gajzlerska E. USG dla położnych. Warszawa: PZWL; 2014. ISBN: 978-83-200-4545-1.
Uzupełniająca	
1.	Borowski D, Wielgoś M, Węgrzyn P. Diagnostyka prenatalna w praktyce. I wyd. Warszawa: PZWL; 2015. 320 s. ISBN: 978-83-200-4955-8
2.	Bień A, Wdowiak A, Iwanowicz-Palus G, red. Badanie fizykalne w praktyce położnej. 1. wyd. Warszawa: PZWL; 2023. ISBN: 978-83-01-23066-1 (eBook), ISBN druku: 978-83-01-23037-1
3.	Block B. Anatomia ultrasonograficzna. Kolorowy atlas. 3. wyd. Warszawa: PZWL; 2023. ISBN: 978-83-01-23123-1 (EAN).

4. Berghella V, red. Położnictwo według zasad EBM. Kraków: Medycyna Praktyczna; 2019. 450 s. ISBN: 978-83-7430-577-8
5. Czasopisma: Ginekologia i Perinatologia Praktyczna
6. Materiały edukacyjne i dydaktyczne Sekcji Ultrasonografii Polskiego Towarzystwa Ginekologów i Położników oraz Polskiego Towarzystwa Ultrasonograficznego.
7. Aktualne Rekomendacje Polskiego Towarzystwa Ginekologów i Położników i Polskiego Towarzystwa Genetyki Człowieka
8. Materiały edukacyjne The Fetal Medicine Foundation <https://www.fetalmedicine.org/>
9. Materiały edukacyjne International Society of Ultrasound in Obstetrics and Gynecology (ISUOG) <https://www.isuog.org/>

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
B.W10–B.W21 B.U13–B.U24.	Egzamin testowy – 50 pytań – w Sali komputerowej WUM	Uzyskanie 60% poprawnych odpowiedzi
B.W10–B.W21 oraz B.U13–B.U24.	Zaliczenie zadania praktycznego w warunkach symulacji medycznej – ocena wykonania procedury, podejmowania decyzji klinicznych, komunikacji oraz przestrzegania zasad bezpieczeństwa na podstawie standaryzowanej listy kontrolnej	Warunkiem zaliczenia jest uzyskanie co najmniej 60% maksymalnej liczby punktów ze standaryzowanej listy kontrolnej, prawidłowe wykonanie wszystkich czynności krytycznych oraz przestrzeganie zasad bezpieczeństwa, komunikacji i organizacji pracy.

9. INFORMACJE DODATKOWE

Egzamin testowy w formie elektronicznej w Sali komputerowej WUM, 50 pytań jednokrotnego wyboru.

Obecność na ćwiczeniach i seminariach jest obowiązkowa. Podczas seminariów wymagane jest **aktywne uczestnictwo** – obecność na wszystkich zajęciach oraz aktywny udział w dyskusjach i zadaniach grupowych. W przypadku usprawiedliwionych nieobecności student ma obowiązek odrobienia zajęć z inną grupą dziekańską, po wcześniejszym ustaleniu terminu z prowadzącym. Nieobecność musi być odrobiona w tym samym semestrze, w którym nastąpiło opuszczenie zajęć. **W przypadku nieodrobionej nieobecności** obowiązuje przygotowanie i wygłoszenie prezentacji na temat zgodny z zakresem zajęć oraz odpowiedź ustna przed przystąpieniem do ćwiczeń

Przed przystąpieniem do seminariów studenci powinni:

1. **Zapoznać się z literaturą przedmiotu** – Przeczytać materiały wskazane w literaturze obowiązkowej
2. **Przygotować pytania i problemy do omówienia** – Zidentyfikować kwestie wymagające wyjaśnienia podczas seminarium.

„Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusa, przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusa w innych celach wymaga zgody WUM.”